

8. ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Артюшина М. В., д-р пед. наук, доц.
кафедра педагогіки та психології

ІННОВАЦІЙНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІН ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЦИКЛУ

В умовах постійних намагань удосконалити вітчизняну вищу освіту актуальним стає запровадження цілісних освітніх підходів, що забезпечували б формування професійно значущих властивостей майбутніх фахівців. Одним з таких підходів може бути *інноваційно-зорієнтований*, який спрямований на формування готовності студентів до інноваційної діяльності [2]. Даний підхід має знаходити своє відображення у всіх компонентах навчального процесу, зокрема контрольньо-оцінному.

Вслід за деякими іншими дослідниками [3, с. 34—48] ми вважаємо необхідним запроваджувати у сучасній вищій школі *інноваційний контроль і оцінювання*, під якими ми розуміємо такі дидактичний контроль і оцінну діяльність, що сприяють прояву та розвитку інноваційних властивостей студентів [1]. Такий контроль має спонукати студентів до навчання, бути цікавим, різноманітним, викликати позитивні емоції, не принижувати студентів, а, навпаки, надавати можливості для визнання в очах одногрупників. До основних принципів і дидактичних засобів реалізації інноваційно-зорієнтованого контролю ми відносимо: забезпечення конструктивного зворотного зв'язку про результати навчальної діяльності, формувальний, розвивальний характер контролю,

перевагу внутрішнього контролю перед зовнішнім, варіативність, позитивність, об'єктивність, заохочення інноваційності, системність і систематичність контрольно-оцінної діяльності.

В якості прикладу реалізації принципів інноваційної контрольно-оцінної діяльності ми пропонуємо опис інноваційного оцінювання захисту курсової роботи студентів з дисциплін психолого-педагогічного циклу.

Загалом, дана курсова робота є необхідною складовою вибіркового пакету дисциплін психолого-педагогічної підготовки у КНЕУ, що дозволяє студентам отримати додаткову спеціальність викладача економіки. Її сутність полягає у здійсненні навчально-методичної розробки викладання економічної теми в певній освітньо-віковій групі учнів. На захисті курсової роботи студенти мають здійснити стислу доповідь про здійснену розробку, відповісти на запитання і зауваження керівника і отримати остаточну оцінку за виконання курсової роботи. Водночас вважаємо, що захист курсової роботи може надати набагато більший навчальний ефект, якщо розглядати його як процес обміну досвідом між студентами, що включає активне обговорення здійснених розробок, висування пропозицій з їх удосконалення, елементи само- і взаємооцінювання.

Для цього нами був розроблений і запроваджений такий порядок захисту курсової роботи:

- 1) вступне слово викладача з поясненням цілей захисту, порядку його реалізації;

- 2) поєднання студентів у команди для взаємооцінювання захисту, надання критеріїв оцінювання, інструктаж;

- 3) доповіді студентів з використанням мультимедійної презентації, розробленої в програмі PowerPoint (3—5 хв. на одного студента);

- 4) відповіді студентів на запитання і зауваження викладача і однокласників (відразу після доповіді — 1—3 хв.);

- 5) взаємооцінювання за наданими критеріями (для більшої об'єктивності — кожна команда оцінює студентів лише інших команд);

- 6) підбиття підсумків (загальна оцінка захисту — середня між оцінкою викладача і студентів).

Захист однієї академічної групи триває 4 години (дві пари). Обов'язковим є часовий контроль за доповіддю та наявністю чітких критеріїв оцінювання (табл. 1).

Таблиця 1

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОПОВІДІ СТУДЕНТА НА ЗАХИСТІ

Критерії і максимальна кількість балів за критерієм	Норми критеріїв	Бали
Змістовність, чіткість доповіді (10 балів)	Високий рівень — доповідь чітка, змістовна, відображує основний зміст курсової роботи, відсутня зайва інформація, чітко дотримано регламент доповіді.	8—10
	Посередній рівень — доповідь дещо розмита, не відбиває всіх аспектів роботи, затягнута, подається багато зайвої інформації	4—7
	Низький рівень — доповідь надто коротка, не відповідає змісту курсової роботи	0—3
Володіння увагою аудиторії (10 балів)	Високий рівень — студент добре володіє голосом, інтонаційно виділяє важливі фрагменти, доповідь виразна, вдало доповнена жестикою, здійснюється своїми словами, доповідач підтримує увагу слухачів, всі уважно слухають	8—10
	Посередній рівень — доповідач викладає з папірця, доповідь не виразна, не дуже цікава, слухачі відволікаються, розмовляють	4—7
	Низький рівень — доповідача ніхто не слухає, промова надто тиха, невиразна	0—3
Використання мультимедійної презентації (10 балів)	Високий рівень — доповідач використовує наочність під час викладу, кількість слайдів — достатня (8-12), на слайдах подана доцільна інформація, що відображує зміст роботи, текст на слайдах гарно сприймається, нема перенавантаження словесним матеріалом	8—10
	Середній рівень — презентація дещо переобтяжена слайдами і словесним матеріалом, деяка інформація — недоцільна, погано сприймається	4—7
	Низький рівень — презентація не використовується або дуже коротка, не змістовна	0—3

Критерії і максимальна кількість балів за критерієм	Норми критеріїв	Бали
Аргументованість відповідей на зауваження викладача (5 балів)	Високий рівень — студент відповідає чітко, відповідь є аргументованою, змістовною, по суті, усуває певні зауваження до роботи	8—10
	Середній рівень — відповідь не досить чітка, недостатньо ґрунтовна, не по суті, містить окремі помилки	4—7
	Низький рівень — відповідь зовсім не відповідає запитанню чи відсутня	0—3

Використання такої системи контролю і оцінювання отримало позитивні відгуки студентів. Більшість з них відмітили збільшення їх свідомості і відповідальності у виконанні курсової роботи, краще бачення здійснених помилок, перетворення нудної і важкої процедури захисту на творчий і конструктивний процес.

Пропонуємо всім викладачам КНЕУ, у тому числі викладачам інших дисциплін, ознайомитись з представленим досвідом і перейти до запровадження ідей і принципів інноваційного контролю у свій процес викладання.

Література

1. *Артюшина М. В.* Інноваційно-зорієнтований контроль і оцінювання навчальної діяльності студентів у вищій школі / М. В. Артюшина // Вища освіта України. — 2011. — № 3, дод. 2 : Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору : тем. вип. — Том VII (32) — С. 13—20.
2. *Артюшина М. В.* Сутність та особливості інноваційно-зорієнтованого підходу у сучасній вищій освіті / М. В. Артюшина // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини / відп. ред. М. Т. Мартинюк. — Умань: ПП Жовтий О.О., 2009. — Ч. 3. — С. 15—22.
3. *Моул Г.* Инновационное оценивание / Г. Моул, Л. Макдауел, С. Браун // Оценивание : образовательные возможности : сб. науч.-метод. статей / [редкол.: Т. И. Краснова (отв. ред.) и др.; под общ. ред. М. А. Гусаковского]. — Мн.: БГУ, 2006. — Вып. 4 — С. 34—48.